

24 616

Instelling van een vast college van advies van het Rijk op het terrein van het openbaar bestuur alsmede toekenning van een uitvoeringstechnische adviestaak aan de Kiesraad (Wet op de Raad voor het openbaar bestuur)

NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET VERSLAG

Ontvangen 5 november 1996

De leden van de fractie van de VVD stelden in het verslag enkele vragen met betrekking tot de Kiesraad. Hierover het volgende.

De Kiesraad heeft op grond van de Kieswet een tweeledige functie. Enerzijds treedt hij op als centraal stembureau voor de verkiezingen van de leden van de Eerste onderscheidenlijk Tweede Kamer en het Europees Parlement. Zijn taak als zodanig betreft hier onder meer de registratie van aanduidingen van politieke partijen, de vaststelling van de uitslag van de verkiezingen en de aanwijzing van kandidaten die voor de vervulling van vacatures in aanmerking komen.

Anderzijds heeft de Kiesraad een adviesfunctie. De huidige Kieswet bepaalt hiertoe dat de Kiesraad de Minister van Binnenlandse Zaken desgevraagd of uit eigen beweging adviseert in aangelegenheden op het terrein van het kiesrecht of de verkiezingen en desgevraagd de Tweede Kamer over initiatiefvoorstellen op dit terrein. De huidige adviesfunctie betreft zowel de beleidsmatige advisering over uiteenlopende onderwerpen op het terrein van het kiesrecht en de verkiezingen, als de advisering met betrekking tot de uitvoerbaarheid van regelgeving en de advisering van meer wetstechnische aard. De advisering heeft in hoofdzaak betrekking op onderwerpen die te maken hebben met de vormgeving van het kiesstelsel, de inrichting van de verkiezingsprocedures en de afbakening van de kiesgerechtigdheid.

Als het onderhavige wetsvoorstel tot wet wordt verheven, komt er geen verandering in de functie als centraal stembureau van de Kiesraad. De adviestaak van de Kiesraad zal echter ten opzichte van de huidige adviestaak worden beperkt tot *uitvoeringstechnische* aangelegenheden die het kiesrecht of de verkiezingen betreffen. Dit zal er op neerkomen dat de adviestaak van de Kiesraad met ingang van 1 januari 1997 wordt beperkt tot bijvoorbeeld de advisering over de uitvoerbaarheid van beleidsvoornemens en voorgenomen regelgeving en de advisering van meer wetstechnische aard. De Kiesraad zal dus gevraagd kunnen worden om de uitvoeringstechnische voor- en nadelen van beleidsvoornemens op het terrein van het kiesrecht, bijvoorbeeld voor de gemeenten die de verkiezingen organiseren of voor de politieke partijen die aan de verkiezingen deelnemen, te inventariseren en tegen elkaar af te wegen. Ook zal de Kiesraad bijvoorbeeld advies gevraagd kunnen worden over de technische uitwerking van voorstellen van het kabinet in de Kieswet en

het Kiesbesluit en, in voorkomend geval, andere regelgeving met kiesrechtelijke aspecten.

Het voorgaande betekent dat de invalshoek waaronder de adviezen met ingang van 1 januari 1997 gevraagd zullen worden, over het algemeen wijziging zal ondergaan. Bijgaand is een overzicht opgenomen van adviezen die de Kiesraad al dan niet op verzoek sinds de herziening van de Kieswet 1989 heeft uitgebracht. De onderwerpen waarop de advisering met ingang van 1 januari 1997 betrekking kan hebben, zullen in beginsel niet afwijken van de onderwerpen waarover in het verleden aan de Kiesraad advies is gevraagd. Bij de tot op heden uitgebrachte adviezen loopt de beleidsmatige advisering en uitvoeringstechnische advisering echter vaak door elkaar heen, al ligt in de meeste gevallen wel de nadruk op dit laatste. In de toekomst zal de advisering hiertoe ook beperkt blijven. Waar in het recente verleden bijvoorbeeld het oordeel van de Kiesraad werd gevraagd over de wenselijkheid om de openingstijden van stembureaus te verlengen, om verdergaande maatregelen te treffen tegen lichtvaardige kandidaatstelling of om mobiele stembureaus toe te staan, zal het bij dergelijke adviezen met ingang van 1 januari 1997 uitsluitend gaan om de beantwoording van de vraag of deze maatregelen naar het oordeel van de Kiesraad in de praktijk op uitvoeringstechnische bezwaren stuiten.

Niet ontkend kan worden, dat de beleidsadviesing en de advisering over uitvoeringstechnische aangelegenheden in elkaars verlengde liggen. Uitvoeringstechnische aangelegenheden maken immers een belangrijk onderdeel uit van de beleidsvorming. Dit geldt met name voor het terrein van de verkiezingen. De adviezen van de Kiesraad hebben ook nu al grotendeels betrekking op uitvoeringstechnische aspecten.

De advisering van de Kiesraad zal derhalve ook met ingang van 1 januari 1997 een wezenlijk onderdeel van de beleidsvorming op het terrein van het kiesrecht en de verkiezingen blijven uitmaken. De deskundigheid van de Kiesraad zal dus, net als thans en in het verleden, ook in de toekomst benut kunnen worden.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
H. F. Dijkstal

**Lijst van uitgebrachte adviezen van de kiesraad in de periode
1990–okt. '96**

1. 9 maart 1990 Advies inzake integratie van de wet Europese Verkiezingen in de Kieswet
 2. 11 juni 1990 Advies inzake inrichting van (brief)stembureaus op ambassades en consulaten
 3. 17 april 1991 Advies inzake integratie Wet Europese verkiezingen in de Kieswet
 4. 26 juni 1991 Advies inzake artikel P19 van de Kieswet
 5. 31 juli 1991 Advies over wetsvoorstel briefstembureau in het buitenland
 6. 31 oktober 1991 Advies inzake «Bestuur op niveau: deel 2»
 7. 13 januari 1992 Advies inzake wijziging artikel J6 Kieswet i.v.m. waterschapsverkiezingen
 8. 20 mei 1992 Advies inzake wetsvoorstel tot wijziging van de Kieswet (evaluatie herziene Kieswet)
 9. 24 september 1993 Advies inzake wijziging modellen bij Kieswet en Kiesbesluit
 10. 13 oktober 1993 Advies inzake Verdrag deelneming buitenlandse ingezetenen aan het openbare leven op lokaal niveau
 11. 13 oktober 1993 Advies over machtiging benoemingshandelingen
 12. 10 november 1993 Advies inzake wijziging Kieswet ter uitvoering van Richtlijn nr. 93/109/EG van de raad van de Europese Gemeenschappen
 13. 23 juni 1994 Advies inzake hoofdstuk verkiezingen in wetsvoorstel instelling provincie Rotterdam
 14. 31 augustus 1994 Advies inzake herziening adviesstelsel
 15. 3 november 1994 Advies inzake maatregelen tegen lichtvaardige kandidaatstelling
 16. 14 november 1994 Advies inzake openingstijden stembureaus
 17. 28 december 1994 Advies inzake spreiding gemeenteraadsverkiezingen
 18. 31 januari 1995 Advies inzake vaststelling datum verkiezingen
 19. 2 maart 1995 Advies inzake zittingstermijn nieuwe gemeentebesturen provincie Rotterdam
-

20.	4 juli 1995	Advies inzake verplichte legitimatie bij kandidaatstelling
21.	4 juli 1995	Advies inzake wijziging artikelen R10 en H11 van de Kieswet
22.	1 september 1995	Advies inzake mobiele stembureaus
23.	22 november 1995	Advies inzake elektronisch gefaseerd stemmen
24.	22 november 1995	Advies inzake model-oproepingskaart
25.	29 december 1995	Advies inzake wijziging kiesstelsel
26.	2 februari 1996	Advies inzake aanpassing kiesrechtbepalingen aan Wet GBA
27.	1 april 1996	Advies inzake wetsvoorstel houdende verlenging van de duur van de stemming alsmede div. andere onderwerpen
28.	13 september 1996	Advies inzake gebruik van vervolkolommen
